

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

КОМАНДА
ПІДТРИМКИ
РЕФОРМ МОН

О.ОСВІТОРІЯ

Універсальний дизайн для навчання

Оксана Пасічник

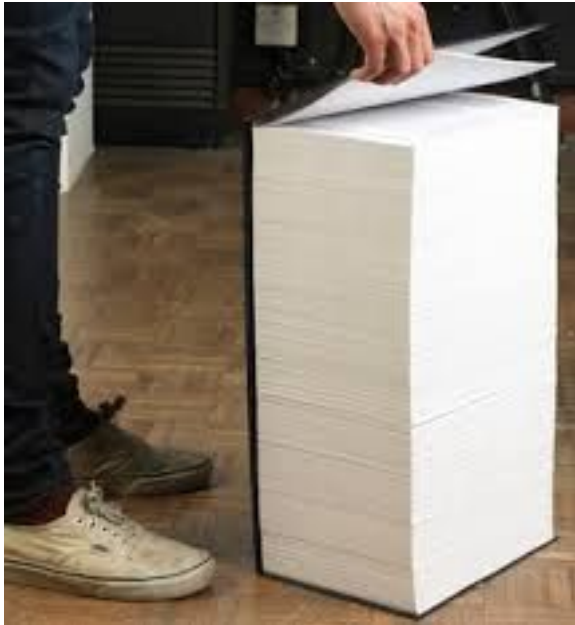
У межах заходів ЮНЕСКО з підтримки професійного розвитку вчителів в Україні Громадською спільнотою «Освіторія» організовано вебінар за фінансової підтримки Global Partnership for Education (GPE), у співпраці з Міністерством освіти і науки України та Командою підтримки відновлення і реформ МОН. Ідеї та погляди спікерів не обов'язково збігаються з офіційною позицією ЮНЕСКО та/ або GPE.

Три проблеми

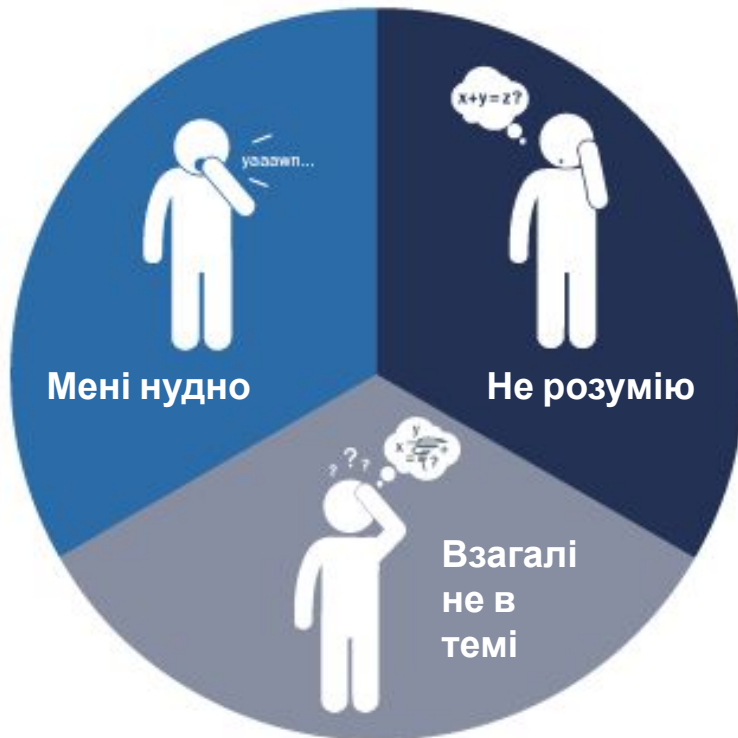
? Забагато матеріалу
☀️ зворотний дизайн

? Оцінювання
☀️ формувальне оцінювання

? Вони всі різні
☀️ універсальний дизайн

Учні були різні завжди. А зараз - ще більше

різноманіття модельних навчальних програм

освітні втрати

формат навчання

ВПО

приїзд з-за кордону

раптові зміни (тривоги)

відсутність електроенергії

На якого учня ви орієнтуєтесь у плануванні?

- 😱 Слабкі учні
- 😊 Середні учні
- 😄 Обдаровані учні

НУШ

7-9 класи

Опитувальник

<https://www.menti.com/aln5jyotuuau>

Опишіть себе в числах від 0 до 40

Ваш стаж роботи

Кількість годин уроків на тиждень

Час до школи в хвилинах (в середньому)

Кількість робочих чатів

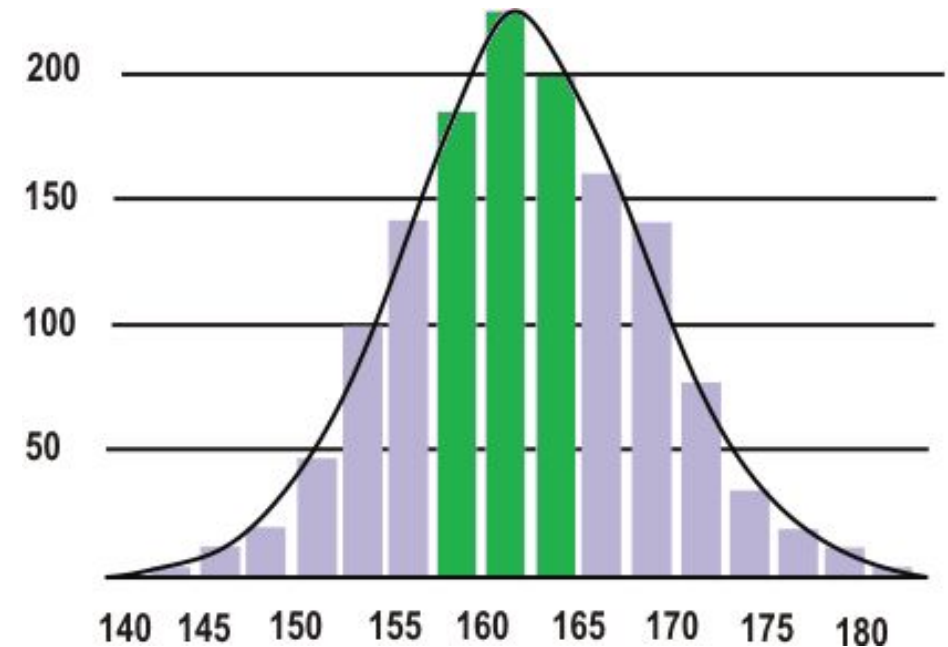
Кількість учнів у вас в класі (в середньому)

Кількість модельних навчальних програм 7-9 Вашої галузі

1

40

Статистична норма - нормальним визнається те, чого багато і що належить до середини розподілу

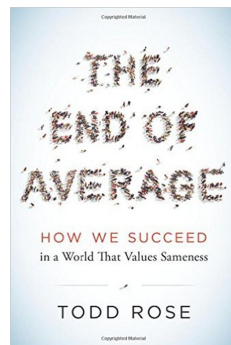

Середній вчитель, учень, пілот

Стаж
Навантаження
Додаткові обов'язки
Кількість предметів
Доступні ресурси
Формат навчання
Графік електропостачання
Інша робота
Сімейна ситуація
Стиль відносин з учнями

Зріст
Ширина плечей
Довжина рук
Обхват грудей
Довжина тулуба
Обхват талії
Обхват стегон
Довжина ніг
Обхват шиї
Обхват ноги

Багатовимірний розподіл

Пам'ять
Мова
Попередні знання
Швидкість читання
Словниковий запас
Допитливість
Сприйнятливність
Самоорганізованість
Зацікавленість
Зосередженість

НУШ

7-9 класи

Не пристосовувати(сь), а знімати бар'єри

Рівність

Справедливість

Доступність

НУШ

7-9 класи

Універсальний дизайн

дизайн предметів,
середовища, програм та
послуг, покликаний зробити
їх **максимально можливою**
мірою придатними для
використання для всіх людей
без необхідності адаптації
чи спеціального дизайну

НУШ

7-9 класи

Не всім однакове, але різноманіття має бути сталим

НУШ

7-9 класи

Бар'єри навчання

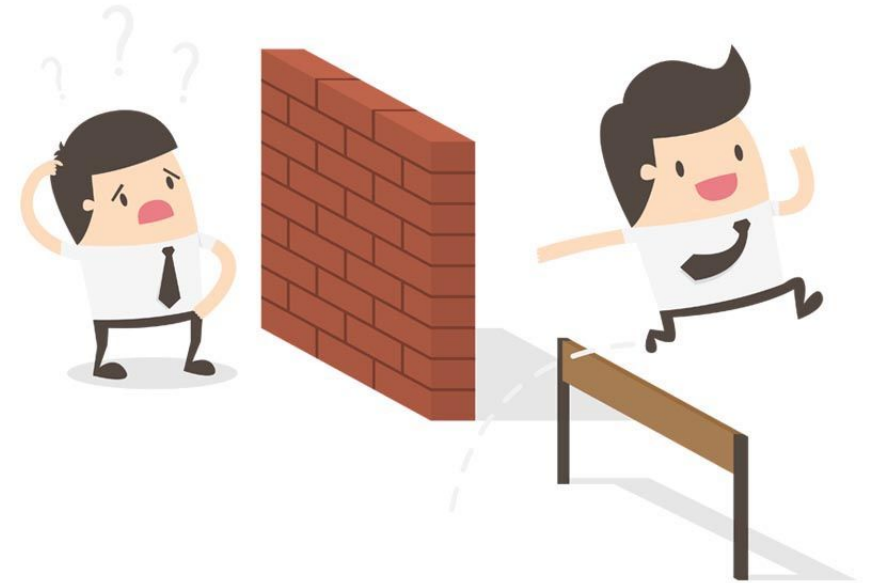

Все, що стоїть на заваді навчання учня і перешкоджає досягненню визначених вами результатів.

Приклади:

- ☹️ В учнів немає попередніх знань
- ☹️ В учнів немає необхідних навичок
- ☹️ В учнів немає доступу до матеріалів
- ☹️ Учні не підготувались належно до заняття
- ☹️ Учні не мотивовані виконувати завдання
- ☹️ В учнів/вчителів немає світла/інтернету
- ☹️ Заняття перериває тривога

...

НУШ

7-9 класи

РЕКОМЕНДАЦІЇ З УНІВЕРСАЛЬНОГО ДИЗАЙНУ ДЛЯ НАВЧАННЯ

Метою УДН є розвиток агентності учнів, їх цілеспрямованості та рефлексивності, винахідливості та щирості, стратегічного мислення та орієнтованості на дії.

Розробити кілька способів
ЗАЛУЧЕННЯ

Розробити кілька способів
ПРЕДСТАВЛЕННЯ

Розробити кілька способів
ДІЙ ТА ВИРАЖЕННЯ

Доступ

Створити можливості для
Заохочення інтересів та ідентичності (7)

- Оптимізувати вибір та автономність (7.1)
- Оптимізувати значущість, цінність та автентичність (7.2)
- Плекати радість та гру (7.3)
- Усувати упередження, загрози та відволікання (7.4)

Створити можливості для
Сприйняття (1)

- Підтримувати можливості вибору щодо подання інформації (1.1)
- Підтримувати різні способи сприйняття інформації (1.2)
- Достовірно представляти різноманітність точок зору та ідентичностей (1.3)

Створити можливості для
Взаємодії (4)

- Варіювати та поважати різні методи реагування, навігації та пересування (4.1)
- Забезпечити доступ до адаптованих матеріалів та допоміжних і пристосованих технологій та інструментів (4.2)

Підтримка

Створити можливості для
Підтримки зусиль та наполегливості (8)

- Прояснити значення та призначення цілей (8.1)
- Оптимізувати складність та підтримку (8.2)
- Сприяти співпраці, взаємозалежності та співнавчанню (8.3)
- Сприяти приналежності та створенню спільноти (8.4)
- Пропонувати зворотний зв'язок, орієнтований на дію (8.5)

Створити можливості для
Мовного та символного вираження (2)

- Роз'яснювати глосарій, систему позначень та мовні структури (2.1)
- Підтримувати декодування та розуміння тексту, математичних позначень та символів (2.2)
- Плекати розуміння та повагу до різних мов та діалектів (2.3)
- Усувати упередження у використанні мови та символів (2.4)
- Ілюструвати з використанням кількох медіа (2.5)

Створити можливості для
Вираження та комунікації (5)

- Використовувати різні медіа для комунікації (5.1)
- Використовувати різні інструменти для конструювання, формування та творчості (5.2)
- Вибудувати майстерність з поступовою підтримкою практики та діяльності (5.3)
- Усувати упередження, пов'язані зі способами самовираження та комунікації (5.4)

Виконавча функція

Створити можливості для
Емоційної спроможності (9)

- Розпізнавати різноманітність очікувань, переконань та мотивації (9.1)
- Розвивати усвідомлення себе та інших (9.2)
- Сприяти індивідуальній та колективній рефлексії (9.3)
- Розвивати емпатію та відновлювальні практики (9.4)

Створити можливості для
Здобуття знань (3)

- Пов'язувати попередні знання з новим навчальним досвідом (3.1)
- Виокремлювати та досліджувати закономірності, критичні характеристики, великі ідеї та взаємозв'язки між ними (3.2)
- Сприяти різним способам пізнання та осмислення (3.3)
- Максимізувати перенесення та узагальнення (3.4)

Створити можливості для
Побудови стратегій (6)

- Встановлювати значущі цілі (6.1)
- Передбачати та планувати роботу з викликами (6.2)
- Організувати інформацію та ресурси (6.3)
- Розширювати спроможність моніторингу прогресу (6.4)
- Протидіяти практикам виключення (6.5)

Рекомендації з універсального дизайну для навчання

AFFECTIVE NETWORKS:
THE **WHY** OF LEARNING

Навіщо?

Як зацікавити та мотивувати учнів. Як їх завантажити сильними та цікавими задачами.

Створити можливості для різноманітності залучення

RECOGNITION NETWORKS:
THE **WHAT** OF LEARNING

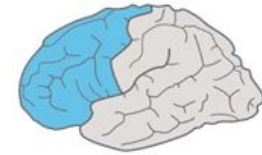

Що?

Як ми збираємо факти та відносимо до певної категорії побачене, почуте, прочитане. Розпізнавання символів, термінів, чи стилю.

Створити можливості для різноманітності представлення

STRATEGIC NETWORKS:
THE **HOW** OF LEARNING

Як?

Як ми організуємо та виражаємо свої ідеї. Написання творів чи розв'язування задач з математики. Планування та виконання завдань.

Створити можливості для різноманітності вираження та діяльності

Хто навчається?

НУШ

7-9 класи

Залучення

1. Можливість приймати рішення, робити вибір
2. Чітке повідомлення доречності теми
3. Самооцінювання, рефлексія, чек-листи
4. Різномірні завдання
5. Співпраця, взаємне оцінювання
6. Зворотний зв'язок, коментарі
7. Поради щодо керування часом, стратегії ефективного навчання

НУШ

7-9 класи

Представлення

1. Візуальні, фільми, аудіо та цифрові матеріали для заняття, фізичні ресурси
2. Підтримка з матеріалами для читання, спрощення складних інструкцій
3. Роз'яснення позначень, скорочень, формул
4. Візуальні якорі для покращення розуміння
5. Зв'язок з іншими курсами та заняттями
6. Моделювання стратегій розуміння: конспектування, виділення головного, формулювання запитань

НУШ

7-9 класи

Вираження

1. Технології, ресурси та інструменти для вираження та демонстрування знань та засвідчення досягнень
2. Можливість тренуватись та практикуватись до підсумкового оцінювання
3. Цілепокладання та відстеження досягнень
4. Рубрики, приклади
5. Поступова підтримка
6. Поради щодо того, як потрібно організувати діяльність

НУШ

7-9 класи

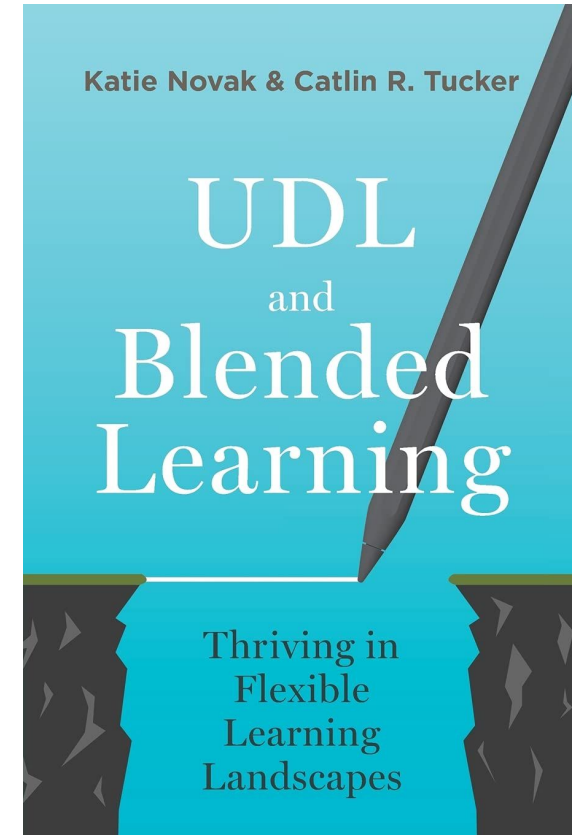
Метою УДН є розвиток агентності учнів

- їх цілеспрямованості та рефлексивності,
- винахідливості та щирості,
- стратегічного мислення та орієнтованості на дії.

Гнучкість

Вибір

Змішане навчання

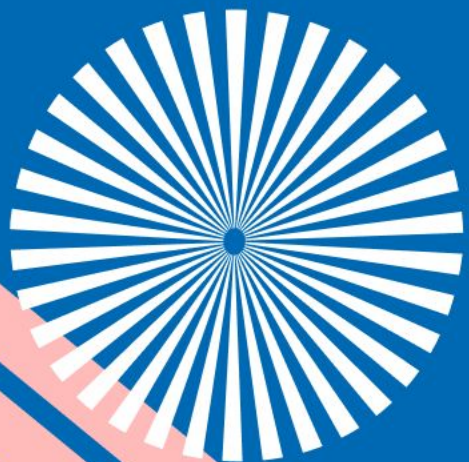

<https://udlguidelines.cast.org/>

НУШ

7-9 класи

**ЯК ВСЕ ЦЕ МОЖЛИВО
ЗРОБИТИ?**

Залучення у цифровому форматі

Онлайн-опитування та голосування.

Дискусійні форуми та чати.

Персоналізовані навчальні плани.

Контекстні підказки та пояснення.

Ігрові елементи та гейміфікація.

Представлення у цифровому форматі

Відеопрезентації та інфографіка.

Інтерактивні симуляції та навчальні ігри.

Аудіозаписи та подкасти.

Електронні книги та онлайн-тексти.

Глосарії та словники.

Інструменти перекладу.

Тексти з різним рівнем складності.

Інтерактивні таблиці та графіки.

ВСЕУКРАЇНЬКА
ШКОЛА ОНЛАЙН

НУШ

7-9 класи

Вираження у цифровому форматі

Презентації, відео, аудіо-записи.

Портфоліо.

Щоденники навчання.

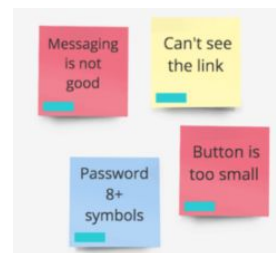
Онлайн-тести та вікторини.

Інтерактивні симуляції.

Навчальні ігри.

Практичні проєкти.

Системи відстеження прогресу.

Це потребує зусиль!

Так, але...

- Це інвестиція, яка згодом заощаджує час (і нерви)
- Плануємо і проектуємо один раз, застосовуємо в різноманітних умовах
- Можна почати з малих кроків
- Багато ресурсів вже доступні
- Можна і потрібно використовувати цифрові технології
- Учні стають самостійніші, свідоміші, цілеспрямованіші

НУШ

7-9 класи

Рекомендації з універсального дизайну для навчання

Створити можливості для різноманітності **залучення**

- інтереси та ідентичність
- зусилля та наполегливість
- емоційна спроможність та саморегуляція

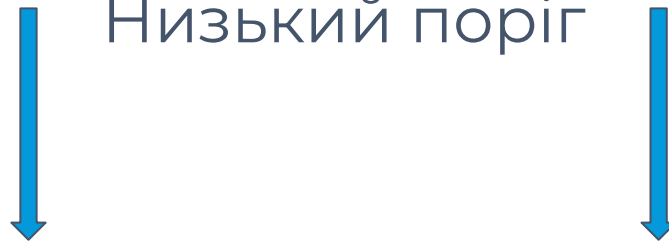
Широкі стіни

Створити можливості для різноманітності **представлення**

- сприйняття
- мовне та символне вираження
- здобуття знань, розуміння та усвідомлення

Низький поріг

Створити можливості для різноманітності **вираження та діяльності**

- взаємодія
- вираження та комунікація
- побудова власної стратегії

Висока стеля

НУШ

7-9 класи

Приклади завдань з низьким порогом, широкими стінами та високою стелею

Створити (запрограмувати) зображення вигаданого персонажа з геометричних фігур

Створити комікс про загрози інформаційній безпеці, згадавши якомога більше загроз

Створити набір тестових запитань з теми

Дослідити історію однієї з олімпійських дисциплін

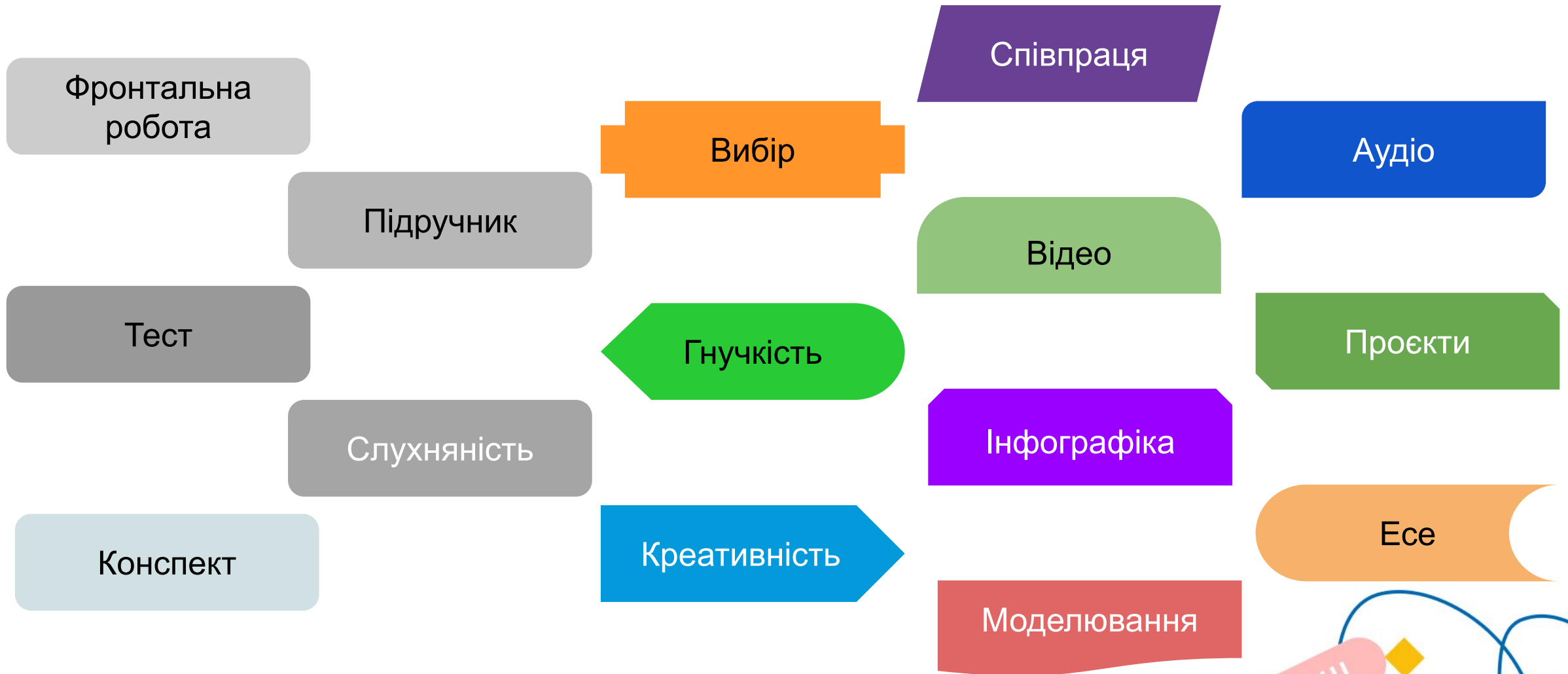
Створити модель будівлі, використовуючи геометричні фігури, і обчислити її площу та об'єм

НУШ

7-9 класи

Як змінюється урок

... бо ми всі різні

НУШ 7-9 класи

26/09/2024

Оксана Пасічник

УНІВЕРСАЛЬНИЙ ДИЗАЙН ДЛЯ НАВЧАННЯ

У межах заходів ЮНЕСКО з підтримки професійного розвитку вчителів в Україні Громадською спілкою «Освіторія» організовано вебінар за фінансової підтримки Global Partnership for Education (GPE), у співпраці з Міністерством освіти і науки України та Командою підтримки відновлення і реформ МОН. Ідеї та погляди спікерів не обов'язково збігаються з офіційною позицією ЮНЕСКО та/ або GPE.